

5.2. Koostöösuhte loomine lapsevanemaga abivajaduse hindamise protsessis

Lapsevanemate või last kasvatavate isikute ja lastekaitsetöötaja omavaheline koostöö saavutamine on üks olulisemaid tegureid abivajaduse hindamise protsessis. Seda põhjusel, et edukas koostöösuhte tagab juhtumi võimaliku lahendamise, mille tulemusena lapse abivajadus väheneb. Siin on oht, et koostöösuhte saavutamine lapsevanematega saab lastekaitsetöötaja jaoks peamiseks eesmärgiks ning lapse huvid võivad jääda tahaplaanile. Selle vältimiseks peab teadvustama, et isegi kui koostöö saavutamine lapsevanematega ei õnnestu, on vajalik lapse huvidest lähtuvalt edasi tegutseda ja jätkata juhtumikorraldusega.

Enamasti tunnevad lapsevanemad oma last kõige paremini ja omavad oma lapse kohta kõige olulisemat ja täpsemat informatsiooni. Samuti on oluline, et lapsevanemad teadvustaksid ja mõistaksid lapsega seotud probleeme. Lapse abistamist tagab edu kui lapsevanemad ja lastekaitsetöötajad mõistavad probleemi ühtemoodi ja saavad kõik osapooled mõistavad milliste abimeetmete rakendamise kaudu on võimalik abivajava lapse olukord lahendada.¹¹

Lapsevanemad peavad lastekaitsetöötajale, kes on nende jaoks võõras isik, rääkima teemadest millest nad tegelikult ei soovi rääkida. Ainuüksi lastekaitsetöötaja telefonikõne võib lapsevanema jaoks olla hirmutav. Selle vältimiseks on lastekaitsetöötaja kui spetsialisti ülesanne luua keskkond, kus lapsevanemad tunnevad ennast mugavalt, vabalt ning turvaliselt.

Koostöösuhtet lapsevanemaga aitavad luua:

1. Inimlik lähenemine ja suhtlus – lastekaitsetöötaja poolne soov õppida lapsevanemat tundma. Siinkohal on oluline roll lastekaitsetöötaja empaatial, kuulamisoskustel. Väljendada lapsevanemate suhtes austust ja lugupidavat suhtumist.
2. Tugevustele tähelepanu pööramine – keskendutakse esil olevatele ressurssidele ja nendele toetudes sõnastatakse eesmärgid.
3. Lastekaitsetöötaja optimistlikkus eeldatava tulemuse üle – lastekaitsetöötaja näeb, et antud olukorda on võimalik lahendada ja last ning tema pere aidata.¹¹
4. Lapsevanematel on võimalik väljendada oma mõtteid ja tundeid – neil võimaldatakse vabalt rääkida, väljendada oma kõiki mõtteid ja emotsioone. Taoline vaba väljendamine aitab luua usalduslikku keskkonda ja lapsevanemad tunnevad ennast lastekaitsetöötaja läheduses mugavalt ja turvaliselt. Juhul, kui lapsevanem tunneb ennast turvaliselt, siis ta on võimeline ise mõtestama ka eesmärgid ja etappe, mida võiks teha, et lapse abivajadus väheneks.
5. Võrdne rollijaotus – lapsevanem teab enda ja oma lapse elu kõige paremini. Lastekaitsetöötaja peab teadvustama, et vaatama spetsialistidele mitmetele kogemustele sarnase juhtumiga, on iga laps, lapsevanema ja esil olev probleem unikaalne. Seetõttu on lapsevanem oma elu ekspert, mitte lastekaitsetöötaja.

¹¹ Holland. S (2011). Child & Family Assessment in Social Work Practice. 2nd edition